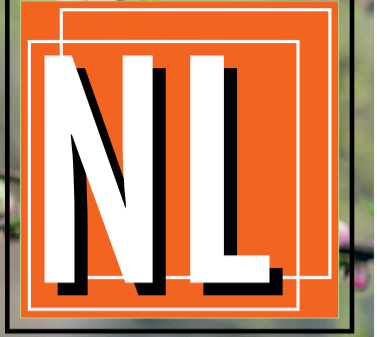

NOORTELEHT

NELJAPÄEV, 06.03.2025. NR 2 (47)

NOORTELEHT ILMUB ÜKS KORD KUUS KEILA LEHE VAHEL

lk 2

Marcus Metsaru
TORE Tugiõpilas-
eeskuju

Õpilasfirma
Temake

lk 3

Õpilasfirma
Auramoor

Kirjandusklubi ÜDI
Tallinna Ülikoolis

lk 3

Õppimine Eestis ja välismaal – kahe tudengi kogemus

Paljud noored seisavad pärast gümnaasiumi lõpetamist valiku ees – kas jätkata õpinguid kodumaal või omandada haridus mõnes välismaa ülikoolis? Oma kogemusi jagavad Hollandis õppiv Kareen ja Tallinna Ülikooli tudeng Liisa-Lotte.

Liisa-Lotte Hein

Loeng NHL Stenden ülikoolis

Pilt: Kareen Kink

Miks valisid just selle ülikooli ja selle eriala?

Kareen: Õpingutega otsustasin jätkata Hollandis. Minu ülikool NHL Stenden asub armsas linnakeses, kus õpin rahvusvaheliseks algklasside õpetajaks (International Teacher Education for Primary Schools).

Mul ei olnud kunagi kindlat plaani õppida välismaal või just Hollandis, teadsin vaid üht – tahan saada algklasside õpetajaks. 12. klassi alguses hakkasin võrdlema eri õppekavasid nii Eestis kui ka mujal Euroopas. Valiku tegemisel oli minu jaoks oluline, et programm ja keskkond oleksid kutsuvad ja elevust tekitavad, et saaksin parima kogemuse. Lugesin nii Tallinna kui ka Tartu Ülikooli õppekavu, kuid need ei tekitanud minus erilist huvi. Seejärel googledasin võimalusi Euroopas. Oli vaid üks ülikool, kus saaksin õppida täielikult inglise keeles, ja see asus Hollandis. Lugesin selle ülikooli kodulehte, osalesin veebis avatud uste päeval ning sain üsna kiiresti aru, et just sinna tahan kolida, et oma õpinguid jätkata.

Liisa-Lotte: Õpin Tallinna Ülikoolis teist aastat eesti filoloogiat. TLÜ kodulehte sirvides tundus eesti keele ja kirjanduse eriala sobivat mulle kui rusikas silmaauku. Avatud uste päeval kuuldu-nähtu kinnitas sisetunnet. Oma kõrvalerialaks valisin hispaania keele ja kultuuri. Seega saan ülikoolis õppida kõike seda, mis mulle südamelähedane on. Lisaks on Tallinna Ülikooli linnakul hea asukoht ning sinna on ühistranspordiga mugav minna.

Kui lihtne või keeruline oli sisseastumisprotsess?

Kareen: Sisseastumine oli palju lihtsam, kui algul arvasin. Alustuseks pidin laadima ülikooli portaali koopia oma dokumendist, motivatsioonikirja ja CV. Seejärel pääsesin veebipõhisele vestlusele koolijuhatajaga. Vestlus oli väga meeldiv, juhataja rääkis oma elust ja hobidest, küsis minu õpilasfirma ja kooli kohta ning uuris, mis mind kandideerima inspireeris. See poole tunni vestlus meenus rohkem sõbraga kohvikus vestlemist kui ametlikku intervjuud. Juba vestluse lõpus ütles juhataja mulle: "Sügisel näeme!" Hiljem pidin tegema kuuenda klassi tasemel matemaatikatesti ning pärast gümnaasiumi lõpetamist esitama oma tunnistuse ja hinnetelehe. Need ei mänginud aga enam kooli sisseastumisel rolli. Kindlasti tuleks uurida konkreetsete ülikoolide nõudeid, sest need võivad riigiti ja kooliti erineda. Samuti tuleb varuda aega ja kannatust, kui kandideerida välismaale – kõikide dokumentide tõlkimine ja vormistamine võib olla pikk protsess, eriti juhul, kui otsustad alustada õpinguid väljaspool Euroopa Liitu. Kokkuvõttes oli sisseastumisprotsess üllatavalt lihtne ja täiesti tehtav.

Liisa-Lotte: Mina pääsesin ülikooli eritingimustel – väga heade eesti keele ja matemaatika riigieksamite tulemuste põhjal. Katsetel ega vestlusel ei pidanud ma käima, vaid olin kohe vastu võetud. Seega tasub riigieksamil pingutada, et kõrgkooli sisseastumine hõlpsamalt läheks.

Missugune on õppetöö?

Kareen: Minu koolis on harva traditsioonilisi loenguid, kus lihtsalt istume ja kuulame, see on ka üks peamisi põhjuseid, miks selle kooli valisin. Ülikoolis on meil palju grupiprojekte, arutelusid ja loovaid ülesandeid. Näiteks üks loeng rahvusvaheliselt kasutatavast õppekavast muutus moeshow'ks, sest õppejõud mängis meiega läbi tunni, mis oli selle õppekava põhjal planeeritud. Ütleme nii, et nalja sai palju ja muutusime kõik väikesteks lasteks. Varsti algab grupiprojekt, kus loome ja anname välja lasteraamatu. Samuti pole meil eriti palju eksameid, enamik hindmeid kujuneb grupitööde, kirjalike arutelude ja põhjenduste põhjal. Esimesed kaks aastat keskendume rohkem pedagoogikale, matemaatikale ja inglise keelele, kuid viimased kaks aastat saame valida, mida soovime edasi õppida ja millele rohkem spetsialiseeruda. Teine suur põhjus, miks selle programmi kasuks otsustasin, on praktikavõimalused üle kogu maailma – Euroopast Lõuna-Aafrika ja isegi Koreani. Ülikooli jooksul peame läbima kokku neli praktikat, mille asukohad saame ise valida, kuid esimesed kaks aastat peame jääma kas Hollandisse või selle ümbrusesse. On ka muid võimalusi, näiteks teha valikaineid mõnes teises riigis või minna vahetusõpilaseks.

Liisa-Lotte: Minu eriala õppetöö koosneb põhiliselt traditsioonilistest loengutest, seminaridest ja iseseisvatest töödest. Erialaainetes olen lahendanud eesti keele töölehti, analüüsinud nii individuaalselt kui ka rühma-kaaslastega kirjandusteoseid ning käinud kirjanike muuseumides ja kirjanduslikel jalutuskäikudel. Teiste kohustuslike ainete raames olen saanud kogemuse nii taskuhäälingu kui ka videote tegemisel. Kusjuures mulle meeldis väga osaleda ELU projektis "Õpeta eesti keelt!", mille raames sain meeskonnaga koos luua eesti keele õppematerjale välistudengitele. Suurt rõõmu valmistab ka see, et Tallinna Ülikoolis on võimalik valikainetena õppida vöörkeeli. Näiteks kõrvaleriala õpingute käigus keskendun nii hispaania keele kui ka kultuuriloo õppimisele.

Missugune on tudengielu, milline ülikooli õhkkond?

Kareen: Minu ülikooli peamine linnak asub hoopis teises linnas, kus toimub rohkem suuremaid üritusi. Linnas, kus mina õpin, ei ole nii aktiivset tudengielu, kuna see ei ole ülikooli peamine linnak. Siiski toimub meil Study Start Week, mis on sarnane Eesti retsinädalaga. Samuti toimuvad meil kostüümipeod, mälu-mängud, filmiõhtud ja talendishow'd. Lisaks on ülikoolis erinevaid organisatsioone ja sporditiime, kuhu saab kuuluda. Esimesel koolipäeval tervitas meid ülikooli hoovis DJ ning kooliaasta algas peoga. Õhkkond koolis on väga avatud ja salliv. Õppejõud on abivalmid ja hoolivad, nad viskavad tihti nalja ning tunnevad siirast huvi meie elu vastu. Kuna meie hoone on üpris väike, oleme justkui kõik üks pere.

Liisa-Lotte: Mul vedas, et leidsin endale juba ülikooli alguspäevil ustavad kaasteelised. Olen jätkuvalt arvamusel, et Tallinna Ülikoolis on mõnus õhkkond, kus igapäev on võimalus ennast mitmeti arendada: lihvida suhtlus- ja eneseväljendusoskust, laiendada oma silmaringi ning omandada erialaseid teadmisi. Tallinna Ülikoolis leidub ka mitmeid klubeid nii kultuuri-, spordi- kui ka kirjandus- huvilistele, mis korraldavad tudengitele põnevaid üritusi.

**Millised on su tuleviku-
plaanid pärast lõpetamist?**

Kareen: Ausalt öeldes ei ole ma veel tulevikule palju mõelnud. Kindlasti tahan nende kolme ja poole alles jäänud ülikooliaasta jooksul minna praktikale mõnda eksootilisemasse kohta, näiteks Aasiasse, Lõuna-Ameerikasse või Aafrikasse. Ühel päeval soovin aga kindlasti naasta Eestisse, et rakendada ja jagada teadmisi, mida olen laias maailmas kogunud.

Liisa-Lotte: Elame, näeme.

Pilt: Liisa-Lotte Hein

TORE tugiõpilaseeskuju 2024 - Marcus Metsaru

Tegime intervjuu Marcus Metsaruga, kes võitis Kuressaares TORE konverentsil vabariikliku tunnustuse, mida saab pälvida vaid üks TOREkas üle terve Eesti - tugiõpilaseeskuju 2024.

Ingel-Elise Sagadi

Kuidas sa TORESse jõudsid?

Mäletan seda päeva kui eilset. Jalutasin koolist koju, kui nägin kahte klassiõde kooli poole liikumas. Küsisin, kuhu nad teel on, kuna koolipäev oli läbi. Sain vastuseks, et TORE ringi. Ma küsisin huviga, mis see TORE ring on. Plakateid olin kooli seintel näinud küll. Klassiõed rääkisid, et seal mängitakse mängu, saadakse uute inimestega tutvavaks ja kuna mul midagi teha ei olnud, läksin nendega kaasa ja nii ma TORE ringi jõudsin.

mestega tutvavaks ja kuna mul midagi teha ei olnud, läksin nendega kaasa ja nii ma TORE ringi jõudsin.

Kui kaua ja miks oled TORES käinud?

Ma olen TORES käinud 6 aastat. Olen seal käinud, kuna seal tekib kaasatus-tunne. Saan iganädalastelt uute inimestega tutvavaks ja võtan osa suurtest üritustest, nagu konverentsid ja laagrid. Tekib tunne, et saan tugiõpilaseks inimesi aidata.

Mida TORE ringis tehakse?

TORES alguses tutvustame ennast, kuna uusi nägusid tuleb pidevalt juurde. Peale seda mängime erinevaid koostöö- ja meeskonnamänge, lisaks ka nimemänge, et nimesid paremini meelde jääks.

Kellele TORE loodud on?

Ma tahaksin öelda, et kõigile, aga see oleks liiga lai vastus. TORE peamine sihtgrupp on õpilased ja õpetajad. Ma olen märganud TORE ringis õpetajate juhte, on käinud juhtkonna liikmeid ja muidugi ka külalisi. Olen näinud TORE ringist osa võtmas inimesi, kes ei ole Keila Kooliga üldse seotud. Ka selliseid inimesi on alati rõõm näha.

Kas keegi on sulle eeskujuks olnud?

Muidugi on olnud. Peamiseks eeskujuks on minu vanemad, kuid ka minu TORE ringi juhendaja Heli Israel on olnud mulle väga suureks eeskujuks. Lisaks ka vanemad TORE ringis käijad.

Millist arengut on TORE sulle pakkunud?

TORES käimise ajal olen aru saanud, et olen muutunud julgemaks, hakanud asjadest osa võtma. Olen ekstra-tervise, enne olin väga suur introvert, nii öelda poiss järjekorra lõpus. Arengut on olnud väga palju.

Mille eest sinu võidetud auhinda antakse?

Selle peale mõtlen iga kord,

kui oma võidetud auhinda vaatan. Olen märganud, et seda auhinda antakse pigem inimestele, kes on välja paistnud. Nagu ma kõnedest olen aru saanud, olen teinud TORES käies väga suure arengu. Enne ei olnud ma julge, nüüd olen. Olen käinud ka TORE saates intervjuud andmas ja ka suvelaagris intervjuusid teinud.

Mis TORE sulle andnud on?

Ma olen inimestega lihtsamini tutvavaks saanud, olen saanud palju uusi sõpru ja tutvuseid. Olen õppinud korraldama üritusi. Olin eelmisel aastal suvelaagri korraldusmeeskonnas ja enne seda konverentsi korraldusmeeskonnas. Konverents toimus Keila Koolis. TORE on arendanud minu sotsiaalseid oskusi, ürituste korraldusoskust ja ka oskust olla eeskujuks.

Kellele sa TORE-t soovitud?

TORE-t soovitan õpilastele, kellele on kool väga stressirohke, õpilastele, kel pole midagi peale kooli teha, ja neile, kes soovivad uusi sõpru leida.

Pilt: erakogu

ennast proovile ja uued väljakutsed.

Mida loodate te õpilasfirma kogemusest saada?

Soovime õpilasfirma perioodil õppida võimalikult palju ärimaailma kohta ning loodame saada palju uusi kogemusi ja tutvusi.

Soovitus alustada plaanivatele õpilasfirmadele.

Meie soovitus alustavatele õpilasfirmadele on see, et mõelge väga läbi, miks te just seda toodet või teenust pakute. Sõnastage endale konkreetset eesmärgid: mida soovite saavutada ja kuidas. Ärge kartke küsida abi oma juhendajatelt ja teistelt firma liikmetelt.

Hoia nende tegevusel silma peal Instagramis: @of.temake

Pildid: erakogu

Õf Temake toodab käsitööna valmistatud roose, mis on ideaalseks kingituseks kallimale, emale või hoopis lemmikõpetajale. Nende valikusse kuuluvad nii roosikimbud, üksikud roosid kui ka karbis roosid. See on ajatu kink, mis ei närbu ega närtsi. Lilled letile saamise eest hoolitsevad Emma-Mia Kübard, Elis Nigul, Enrico Peterson, Greteliis Ojalill ja Mattias Luurmees.

Eliise Lauren Prooso

Millest või kust tuli inspiratsioon luua õpilasfirma?

Idee algast sellest, et mõtlesime lõikelilled peale ning taipasime, et võiksid olemas olla ka lilled, mis kestavad igavesti. Kuna tavalised roosid närtsivad üsnagi kiiresti, siis istusime tiimiga maha

ning tulime sellise idee peale, et võiksim hakata tootma lindist valmistatud igavesi roose.

Mis on teie senini suurim saavutus õpilasfirmaga?

Algselt küll arvasime, et müüme ühe kuu lõikes rohkem, kuid sellele vaatamata peame suurimaks saavutuseks, et oleme saanud palju oma tooteid müüa ning meile on tehtud ka mõni koostööpakkumine.

Mis on olnud kõige keerulisem?

Kõige keerulisem on olnud pidev tootearendus. Peame ülioluliseks, et meie roosid oleksid kvaliteetsed ja näeksid head välja, mistõttu arutame igakuiselt seda, kuidas saaksime oma tooteid

veelgi ilusamaks ja kvaliteetsemaks teha. Alguses oli meil ideid küll ja veel, kuid ühel hetkel saavad ideed otsa ning tootearendus muutub keerukamaks.

Milline on olnud kõige meeldivam tagasiside?

Kõige meeldivam tagasiside oli hiljuti Kristiine keskuses Meka laadal, kus öeldi meile päris mitu korda, et meie müügiõnne on väga tugev ning oleme head suhtlejad. See andis meile enesekindlust juurde ning kindlasti tagab ka selle, et järgmistel laadadel julgeme veelgi rohkem suhelda.

Kuidas hoiate end motiveerituna?

Enim motiveerivad meid eneseareng, et saame panna

KEILA ÕPILASMALEV 2025

KEIM

- ➔ I VAHETUS KEILA LINNAS (13.-15.A): 9.-20. JUUNI
- ➔ II VAHETUS ROOSTA PUHKEKÜLAS (16.-19.A): SELGUB MÄRTSIS
- ➔ MALEVA INFOTUND: 11. MÄRTS KELL 16:30
- ➔ INFOGRAAFILISE CV TÖÖTUBA 21. MÄRTS KELL 16:30
- ➔ KANDIDEERIMINE: 24. MÄRTS - 6. APRILL
NB! KANDIDEERIMINE TOIMUB LÄBI SPOKU KESKKONNA, VAJALIK ID-KAART, SMART-ID VÕI MOBIIL-ID NII NOOREL KUI KA LAPSEVANEMAL!
- ➔ MALEVA VESTLUSED: APRILLIS KOOLIVAHEAJAL

LISAINFO:
MALEV@KEILANOORTEKESKUS.EE
KEILANOORTEKESKUS.EE/MALEV

ÕF Auramoor kodulõhnastajad

Tutvustame teile õpilasfirmat Auramoor. Lihtsast ideest alguse saanud ettevõtmine tõi kokku grupi noori, kes otsustasid luua midagi praktilist ja vajalikku - firma müüb kodulõhnastajaid. Intervjuus räägivad meeskonnaliikmed, kuidas nad jagasid omavahel rolle, milliste väljakutsetega nad silmitsi seisid ning milliseid kogemusi ja õppetunde nad teekonnal kogesid. Samuti jagavad nad nõuandeid noortele, kes soovivad oma õpilasfirmaga alustada. Õpilasfirma liikmeteks on Oliver Kovalko, Karl Altermann, Anette Maria Nuut ja Kaspar Lall

Emma-Mia Kübard

Kuidas tekkis idee luua just selline õpilasfirma?

Ei olnud soovi teha uurimistööd. Otsustasime ajada

grupi kokku ja teha midagi lihtsat, mida kõigile vaja läheks.

Millist probleemi või kitsaskohta teie õpilasfirma lahendab?

Me toome inimeste kodudesse meeldivad lõhnad ja

loome lõõgastavat keskkonda.

Kuidas jagasite oma meeskonnas ülesandeid?

Istusime laua taha ja arutasime kellele milline ülesanne sobib. Anette vastutab turunduse eest, sest ta on

enne tegelenud fotograafiaga. Kaspar tegeleb majandusega, sest ta oskab matemaatikat ja oli nõus teisi päästma sellest ülesandest. Karl vastutab tootmise eest, sest talle meeldib asju valmistada. Oliver tegeleb juhtimisega, sest ta on üldiselt rõõmus ja suudab inimesi motiveerida.

Millised olid suurimad väljakutsed firma loomisel ja kuidas te neist üle saite?

Suurim väljakutse oli toote välja mõtlemine ja selle jaoks toorainete otsimine.

Milline on olnud siamaani klientide tagasiside?

Inimesed kiidavad lõhna ja seda, et toode kestab kaua. Hetkel on valikus kolm erinevat lõhnastajat: „Armastus kolme apelsini vastu” (magus apelsin), „Claude Monet” (lavendel) ja „Minthe” (magus piparmünt).

Milline on olnud seni kõige meeldejäävam või õpetlikum kogemus?

Õpilasfirmade laad, sest seal oli nii palju uusi kliente ja me pidime rohkem müügitööd tegema.

Millised on teie tuleviku-plaanid – kas soovite firma edasi minna ka pärast õpilasfirma perioodi?

Ei soovi edasi teha.

Millise nõuande annaksite järgmistele noortele, kes tahavad oma õpilasfirma luua?

Valige toode, mis ei lähe halvaks nagu toit. Valige toode, mida on lihtne valmistada. Võtke firmasse ainult väga head sõbrad.

Kust saab teie tooteid tellida?

Meie tooteid saab tellida

Google Formsi lingilt, mis asub meie Instagram'i @of.auramoor bios.

Pildid: erakogu

Kirjandusklubi ÜDI Tallinna Ülikoolis

Tallinna Ülikooli kirjandusrahval on põhjust rõõmu tunda, sest nüüd on ülikoolil kirjandusklubi nimega ÜDI. Eesti Raamatu Aasta puhul uurisin kursusekaaslase ja klubi eestvedaja, Robin Leki käest ÜDI tegemiste kohta lähemalt.

Liisa-Lotte Hein

Kust tuli idee luua Tallinna Ülikooli kirjandusklubi ÜDI? Mis on klubi eesmärgiks?

Kuigi ma olen eesti keele ja kirjanduse tudeng, tundsin puudust vabas vormis kirjanduse üle arutamises. Tallinna 32. Keskkoolis oli võimalik vabaainena võtta kirjanduse valikkursust, mis sai hiljem nimeks kirjandusklubi. Ma tahtsin sarnast sooja ja kirglikku keskkonda luua ülikooli, kus elu on veel kiirem ja pingelisem. Minu arvates peaks olema elementaarne, et iga kirjandust ja humanitaarteadusi õpetava ülikooli juures on kirjandusklubi. Senine kogemus on näidanud, et sellisest keskkonnast ja klubist on puudust tuntuks.

Klubi eesmärk on tuua kokku sarnaste huvidega inimesed, luua tudengitele võimalused end loomingu- ja väljendada ja popu-

lariseerida kirjandust, näidates, et see pole ainult kuivikute pärusmaa. Korraldame seinast-seina sündmusi, millest väga paljud on interaktiivsed, et osalejad saaksid kaasa mõelda/teha. Lisaks pakub kirjandusklubi kiiret ja kaootilist maailmas kohta, kus pidurit tõmmata.

Milline on olnud seni meeldejäävaim üritus, mida olete korraldanud?

Siiani on meil toimunud neli sündmust. Meeldejäävaim on esimene, kus esines Joosep Susi, kes rääkis isiklikest kirjanduskogemustest. Neid lugusid polnud ta varem rääkinud ja esitus näitas täpselt, kui lahe, isiklik ja mitmekihiline on kirjandus. Tuumikus oleme arutanud, et on vahva, et Susi rääkis meile midagi unikaalset. Sedasi loob klubi võimaluse saada osa erilistest kogemustest. Lisaks pärineb sündmusel foto, kus naeran kahe tuumiku liikmega. See on hea foto, sest näitab, et kirjandus pole kuiv.

Mainida võib ka meie kõige hilisemat sündmust, kus saime koos veeta mõnusa õhtu kirjanduslike mängude-arutelude keskel musta laega saalis. Just sellist keskkonda olemegi tahtnud luua ja rõõm on näha, et see toimib.

Õeldakse, et heal lapsel mitu nime. ÜDI on võimalik tõlgendada mitmel moel.

Missugune on nime saamis-lugu?

Nime esialgse variandi pakkus välja Maarja-Liis, kes võttis eeskujuks eesti kirjandusklassiku. Liisi protesteeris ja tahtis, et nimi oleks midagi laiemat, mitte ainult ühe autoriga seotud. Nii me hakkasimegi mõtlema, mille kõige saaks sõna 'üdi' seostada ja mille lühend see võiks olla. Üdi kui luuüdi ja selgroog. Kirjandus kui ühiskonna selgroog, tugi, mõtestaja. Üdi kui süvitsimine. ÜDI kui Üüratus. Draama. Ilu. Ja Üdi kui kirjandusklassik. Aga ka kõik muu, millega üdi lugejale seostub. Me tahtsime, et meie nimi oleks sama ambivalentne kui on kirjandus ise.

Kas klubiliikmed kirjutavad ka ise? Kas kunagi võiks ÜDI välja anda oma almanahhi?

Kirjutavad küll. Ka mina olen endas proovinud kinnistada kirjutamisharjumust. Loovkirjutamise töötubade vastu on palju huvi üles näidatud ja proovime nendes oma ala professionaale kohale kutsuda. Tahame korraldada omaloomingu-õhtuid. Kevadsemestril hakkame looma veebilehte, kuhu saab tudengite tekste üles riputada. Ja miks mitte anda kunagi välja oma almanahh? See oleks ju väga lahe ja uhke!

Milliseid nõuandeid annaksite noortele, kes soovivad loovkirjutamises käppa proovida?

Ma olen ise alles verinoor ja ei saa liiga palju kogemusest rääkida – kirjutama õppimine võtab kaua aega. Võib-olla

Pilt: Emma Leeloo Dillon

see ongi üks olulisemaid oskusi: kannatlikkus ja pealehakkamine. Tuleb õppida lõpetama tekste, millega sai algust tehtud, mitte alla anda, kui raskeks läheb – ma pole selles veel eriti hea.

Ma arvan, et kõige olulisem on võtta küsimus, miks ma kirjutatan, ja mõelda see endale lahti. Kui tahet on, siis kindlasti kirjutage ja katsetage ning kirjutage sellest, mille vastu teil on kirg! Leidke oma tee. Võimalusel ümbritsege ennast sarnaste inimestega, kes inspireerivad, nt TLÜ-s on kõik oodatud liituma ÜDiga, Tallinnas saab veel osaleda Eesti Kirjanike Liidu noorte tegemistes. Kui olete harjutanud piisavalt, proovige jagab meeeldi tagasisidet.

Tundke rõõmu kirjutamisest!

Üks nõuanne kogenud kirjanikult Stephen Kingilt: „Kui teil pole aega lugeda, ei ole teil ka aega ega tööriistu, et kirjutada.”

Mis teeb kirjandusteose „heaks”? Lõpetuseks üks mõnus lugemissoovitus Noortele lugejatele?

On väga raske öelda, mis on „hea”. Üldiselt ühendab „heaks” peetavaid teoseid ambivalententsus ja elu peegeldamine. Aga oma roll on ka kirjandusel, mida üldiselt kutsutakse „halvaks” või „meelelahutuskirjanduseks”, sest vahel on vaja lugeda midagi kergemat ja lõbusamat, et lugemiskirg naaseks. Samas võibki „hea” olla see raamat, mis inimesele meeldib. Oluline on, et

kirjandus oleks subjektiivselt põnev.

Ma annaks mõned erinevad soovitusel. Mind on saatnud aastaid Jeff VanderMeeri pingeline ulmeromaan „Häving”, mis seab küsimärgi alla arusaama, et inimene on maailma kese. Mõttekirjandusest: „Zhuāngzi sisepeatükid” ja Fred Jüssi „Olemise mõnu” – väga mõnusalt rahulikud. Uuest eesti kirjandusest: Piret Raua poeetiline ja südamlük „Keedetud hirvede aeg”. Neis on palju lootust ja võib-olla on ka see üks asi, mis võib raamatu heaks teha.

Tähistagem uhkelt Eesti Raamatu Aastat!

Coconut

Lemmikloomad: Nuudel ja Coconut

Mattiasel elavad juba pool aastat kodus lemmikloomad, kes esimese mõttena enamikel inimestel kindlasti pähe ei tuleks. Uurisime, kuidas on elada ja toimetada madudega.

Kadri Käpa

Kuidas jõudsid madude võtmiseni?

Mulle meeldivad erinevad eksotilised loomad: maod, sisalikud, kilpkonnad. Algu- ses ema ei olnud vaimustatud sellest mõttest, kuna need loomad vajavad spetsiaalset keskkonda, mitte nagu kassid ja koerad, kes võivad diivani ees vaibal magada. Saime ükskord sõbra juures madu hoida ja see ei tundunudki nii hirmus. Edasi hakkasime uurima, millised loomad millist hooldust vajavad ning tuli välja, et madusid on kõige lihtsam pidada, sest nad ei vaja igapäevast hoolitsust. Algul

võtsime ühe väikse maisironinastiku ja siis veidi hiljem kuningpüütoni.

Millise iseloomuga nad on?

Nuudel (maisimadu) on rahutum ja liigub kiiremini. Kui ta leiab endale sobiva peidukoha, näiteks taskus, siis jääb sinna magama, aga niikaua uurib aktiivselt oma ümbrust. Näiteks meeldib talle end mu ema juustesse peita. Coconut (kuningpüüton) on ka väga uudishimulik, kuid liigub palju aeglasemalt. Samuti võib ta rahulikult mu rinnal vedelda ning minuga videoid vaadata. Talle tundub ka sillitamine rohkem meeldivat kui Nuudlile. Nuudel on oma terraariumis rohkem peidus- kas oma peidukates või pinnase sees. Samas on ta parem ronija. Coconut pigem peesitab oma soojuslambi all või taimelehtede vahel ning teda oma terraariumis rohkem näha.

Kuidas reageerivad inimesed, kui ütled, et sul on sellised lemmikloomad?

Sõbrad pigem arvavad, et see on äge, kuigi osad on veidi kartlikud ka. Täiskasvanutega on sama - osad leiavad, et on lahe, ja teised arvavad, et me oleme veidi hullud. Aga päris tihti juhtub nii, et need, kes algul väga kartlikud on, julgevad ikkagi lõpuks katsuda ja kättegi võtta. See ilmselt ka aitab, et meie loomad on alles väikesed ja näevad armsad välja.

Kuidas on muutunud sinu arvamus madudest?

Mõned maod on ikkagi ohtlikud ja ei sobi koduloomaks, aga teised on väga armsad. Olen madudest palju videoid vaadanud ja uusi asju teada saanud nii nende pidamisest, toitumisest kui ka madude eest hoolitsemisest. Nad on väga populaarsed lemmikloomad ning neid on väga lihtne pidada.

Kas maod on lahti ka pääsenud ja kust nad pärast välja tulid?

Nuudel pääses ükskord välja, sest ta on nii väike, et pigistab end kõige pisematest pragudest läbi. Aga ta tegi seda, mida alati teeb - pugest peitu ja püsis seal. Mõnikord ei pane me tähele, kuhu ta ronib, ja siis peab padja alt või teki seest veidi otsima.

Mida tahaksid, et inimesed madude kohta teaksid?

Maod on põnevad lemmikloomad, kes ei vaja igapäevaselt palju hoolitsust. Inimesed arvavad, et nad ründavad või hammustavad, aga see ei ole tõsi. Muidugi nad võivad rünnata, aga ainult teatud juhtudel - kui nad tunnevad end ohustatuna või kui tunnevad oma toidu lõhna. Iga loomaga

peab natuke ettevaatlik olema, isegi koerte ja kassidega. Inimesed arvavad ka, et maod võivad kägistama hakata. Kägistamine on tegelikult ka jahipidamisega seotud ning nad on targad loomad ja teavad, et me ei ole söödavad. Meie maod on harjunud käes hoidmisega ning inimestega üldiselt, nii et nad ei kardavad meid. Coconut oli esimestel päevadel ründevalmis, aga siis harjus juba ära.

On sul rääkida mõni vahva seik oma madudest?

Iga päev nendega on vahva. Mul on videoid, kuidas Coconut end mandariini ümber keerab ja ma talle kooretüki mütsina pähe panin või kuidas ta meiega lauamänge mängib. Kõige nunnum asi maailmas on, kui madu haigutab!

Põnev on neid inimestele näidata, eriti neile, kes algul kardavad, aga lõpuks nunnutavad. Samuti on lahe madude terraariumeid kujundada ja sinna taimi, kive ja peidukaid otsida.

Mattias ja Nuudel

Pildid: Geter Ehrenpreis

LUULE

Kiidusõnu, isalt, emalt T.L

Lapsena me tahame,
kuis suureks, pikaks, kasvame,
et vanemad meid palju kiidaks,
ka väiksest komplimentist piisab.

Teismeeas meil vanemad,
on ikka palju rangemad.
Heaks ei kiida meie mõtteid,
ja viskavad meil ette tõkkeid.

Ükspäev sa ei kuule enam
kiidusõnu, isalt, emalt.
Siis on selleks oma pere,
omad lapsed, naljakered.

Jätukuks... P.S

Jätukuks vaid lastele rahu,
Ootust, aega ja leiba,
Ori ju palju ei palu,
Kuningas vaikust vaid leida
Sina ju lõbu vaid tahad
Embuses vaid kuldrahad

Soovid ka oma loomingut jagada? Saada see meile: keila.noorteleht@gmail.com

HOROSKOOP

♈ JÄÄR

On väga suur võimalus, et sulle kukub midagi rasket ja ohtlikku pea peale. Ole siis üliettevaatlik! Vaata nii jalge ette kui ka taevasse ja hoiä kohe kindlasti sel kuul oma kiiver peas!

♉ SÖNN

Võid saada vastiku kõhuviiruse või toidumürgituse, kui sa ei vaata, mida öieti endale suhu pistad. Vaata siis, et hoolikalt käsi pesed ja oma musti ning räpaseid näppe suhu ei topi.

♊ KAKSIKUD

Sel kuul läheb sul rahaga väga halvasti, unustad end polettide vahele ja suure võimalusega raiskad kogu oma raha ära. Sul oleks justkui auk rahakotis. Mine peale ostlemist koju ja puhka.

♋ VÄHK

Võid käituda sel kuul lapsikult, seepärast tekib tülisid, vaidlusi ning arusaamatusi lähedaste ja sõpradega. Nad oleksid tänulikud, kui hoiaksid oma suu pigem kinni.

♌ LÖVI

Kohtad ootamatult vana tuttavat ja peate maha ühe korraliku pika vestluse. Lisaks ootab sind ees elumuutev otsus, mis algul ei tundugi üldse eriline, aga hiljem...

♍ NEITSI

Veedad palju aega pere ja sõpradega. Kui vaatad ilusti jalge ette, võid leida midagi väärtuslikku, nagu raha või isegi armastus. Raha kulutad kahjuks kohe esimese raksuga ära.

♎ KAALUD

Oled see kuu hästi abivalmis oma sõprade jaoks. Kaugeltki on näha sinu pingutusi ja häid kavatsusi. Sõbrad võivad sulle isegi tänutäheks kingituse teha. Ise sooviksid kingiks helerohelisi suusakeppe.

♏ SKORPION

Kahjuks on sind ees ootamas pikk masendus. Kõik tahavad ja küsivad sinult midagi, kuid sina tahad lihtsalt päev läbi magada. Pea veel natuke vastu, sest varsti on jälle suvi!

♐ AMBUR

See kuu võiksid veidi vaiksemalt olla, su lähedased katavad kõrvad isegi sinust mõeldes. See ei pea aga halb asi olema, saadki rahus oma asju ajada. Näiteks võid minna üksi kitsejoogasse.

♑ KALJUKITS

Töötab, töötab... ja töötab veel! Aga märtsis tasuks võtta endale hetk lõõgastumiseks. Väike paus võib anda palju uusi, huvitavaid ideid ja teistsuguseid vaatenurki.

♒ VEEVALAJA

Ole valmis ootamatuteks ja põnevateks seiklusteks ja ära kardada alustada vestlust kellegagi, kellega paistab esmapilgul ühisosa puuduvat. Elu on hirmudesse kinni jäämiseks liiga lühike.

♓ KALAD

Hoiä veekogusest eemale, sest mõni suur tuuleil võib sind sisse lükata. Kui juba jääaugus oled, siis saa mõne kalaga tuttavaks. Võite koos ujuda põhjatusse kalaparaadiis.

PS! Ära horoskoopi liiga tõsiselt võta, Tähet pimestas horoskoobi koostamisel päike.

NOORTELEHT

KEILA NOORTE AJALEHT

VÄLJAANDJA KEILA NOORTEKESKUS
MÄE 7, KEILA
KEILA.NOORTELEHT@GMAIL.COM
TRÜKK: PRINTALL

TOIMETUS:
KADRI KÄPA
BRITA RIKKOLAS
LIISA-LOTTE HEIN
ELIISE LAUREN PROOSO

INGEL-ELISE SAGADI
TÄHE LILLEORG
EMMA-MIA KÜBARD
PATRICK ENOK

Instagram

Facebook